

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra audierii Raportului de activitate al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru anul 2022 (nr.1005 din 28.04.2023)

Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu prevederile Legii nr.575/2003 cu privire la garantarea depozitelor în sistemul bancar și Planul audierilor Comisiei aprobat prin Decizia CEB-07 nr.27 din 01.02.2023, a examinat și audiat la ședința sa din 20 septembrie 2023 Raportul de activitate al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru anul 2022 (*în continuare - Raport*) și menționează următoarele.

Raportul a fost prezentat Parlamentului în conformitate cu prevederile art.29 lit.o) din Legea nr.575/2003 și conține informații generale cu privire la Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, activitatea Fondului pe parcursul anului 2022, administrarea și supravegherea activității Fondului, informația privind depozitele persoanelor fizice în băncile licențiate, inclusiv privind mijloacele financiare ale Fondului și modul de gestionare ale acestora.

În anul 2022 activitatea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar a continuat să se axeze pe consolidarea pozițiilor sale financiare, onorarea depozitelor persoanelor fizice, informarea publicului despre funcționarea sistemului de garantare a depozitelor, precum și perfecționarea bazei normativ-juridice. În acest context la data de 22 iunie curent Parlamentul a adoptat Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci care va intra în vigoare la 1 octombrie 2023, fiind o lege nouă care asigură continuitatea procesului cu privire la cadrul juridic pentru sistemul de garantare a depozitelor în conformitate cu cele mai bune practici internaționale.

Din momentul constituirii Fondului (*a fost constituit ca persoană juridică de drept public la 01 iulie 2004*) au fost acumulate mijloacele financiare destinate garantării depozitelor în sumă totală de 991,7 mil. lei, inclusiv: contribuții inițiale și cele trimestriale ale băncilor comerciale – 595,0 mil. lei; venituri obținute din activitatea investițională a Fondului – 395,3 mil. lei; mijloace neutilizate destinate cheltuielilor curente – 1,4 mil. lei.

Totodată, au fost onorate depozitele garantate în urma retragerii licenței de activitate a următoarelor bănci în sumă totală de 50,2 mil. lei, inclusiv:

- în anul 2011 depozitele garantate ale B.C., „Investprivatbank” S.A., achitate prin intermediul Băncii de Economii S.A. în valoare de 48,1 mil. lei;
- în anii 2012-2021 depozitele garantate ale B.C., „Universalbank” S.A., achitate prin intermediul B.C., „VICTORIABANK” S.A. în valoare de 2,0 mil. lei;

- în anii 2015-2021 depozitele garantate ale Băncii de Economii S.A. și ale B.C. „Banca Socială” S.A. achitate prin intermediul B.C.„VICTORIABANK” S.A. în valoare de 0,1 mil. lei.

Prin urmare, resursele Fondului destinate garantării depozitelor la sfârșitul anului de raportare au constituit 941,5 mil. lei sau 5,04% din totalul depozitelor garantate înregistrate în sistemul bancar la acea dată.

Depozitele persoanelor fizice în sistemul bancar din momentul constituirii Fondului au crescut de la 3.794,3 mil. lei în 2004 până la 59.017,8 mil. lei în 2022, înregistrând o majorare de 15 la sută. Depozitele garantate la rândul lor au crescut respectiv de la 740,5 mil. lei până la 18.679,9 mil. lei, înregistrând o sporire medie anuală de circa 20 la sută.

De la înființarea sistemului de garantare a depozitelor în Republica Moldova mărimea plafonului de garantare s-a majorat de la 4500 lei până la 6000 lei în anul 2009, urmată de majorare la 20000 lei în anul 2018, și de la începutul anului 2020 nivelul de garantare în sistemul bancar constituie 50000 lei. Începând cu 1 ianuarie 2025, nivelul de acoperire va fi de 200.000 (două sute mii) de lei moldovenești.

Elemente caracteristice ale anului 2022 în activitatea Fondului

1) În pofida evenimentelor cu impact asupra economiei naționale, sistemul bancar per ansamblu a înregistrat tendințe pozitive de dezvoltare, fapt ce a contribuit la sporirea resurselor financiare ale Fondului din contul contribuțiilor trimestriale. Prin urmare, mijloacele financiare destinate garantării depozitelor pe parcursul anului de raportare s-au majorat cu 135,6 mil. lei (66,3 mil. lei – contribuțiile băncilor și 69,3 – venituri din activitatea investițională) sau cu 16,83%, înregistrând la sfârșitul anului de gestiune valoarea totală a resurselor acumulate de 941,5 mil. lei.

2) În calitate de administrator al fondului de rezoluție bancară, FGDSB a încasat în anul de referință contribuții anuale ale băncilor în volum total de 146,3 mil. lei. Veniturile investiționale din contul mijloacelor fondului de rezoluție bancară, încasate în anul 2022, au completat resursele totale acumulate cu 17,6 mil. lei. Prin urmare, la situația din 31 decembrie 2022 resursele financiare ale fondului de rezoluție bancară au constituit 350,8 mil. lei.

3) Pe parcursul anului de referință Fondul de garantare a asigurat continuitatea procesului de plată a depozitelor garantate în cele 3 bănci aflate în proces de lichidare („Banca de Economii” S.A., B.C. „Banca Socială” S.A., B.C. „Unibank” S.A.) și în banca lichidată (B.C. „Universalbank” S.A.), deși nu s-a adresat nici un deponent pentru a-și ridica depozitul garantat.

4) Întru realizarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, în anul de raportare a fost asigurată continuitatea procesului cu privire la cadrul juridic pentru sistemul de garantare a depozitelor în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 16.04.2014 privind schemele de garantare a depozitelor .

5) În cadrul atelierelor de lucru cu reprezentanții Băncii Mondiale a fost conceput cadrul de reglementare secundar pentru schema de garantare a depozitelor aferent proiectului de lege, ce urmează să asigure activitatea Fondului din punct de vedere al consolidării capacității de plată, eficientizării politicii de finanțare și investiții, implementării metodologiilor de evaluare a riscurilor, atât a sistemului bancar, cât și a activității operaționale a Fondului etc.

Depozitele persoanelor fizice și juridice de drept privat în băncile licențiate

Pe parcursul semestrului I al anului de referință, atât valoarea depozitelor totale, cât și cea a depozitelor garantate au înregistrat o scădere bruscă față de valoarea acestora la situația din 31 decembrie 2021, aceasta în mare parte a fost determinată de evenimentele externe. Cu toate acestea, *la situația din 31 decembrie 2022 valoarea depozitelor garantate de FGDSB și-a continuat traiectoria ascendentă, și a atins un nivel record de 18.679,9 mil. lei.*

La sfârșitul anului 2022 depozitele persoanelor fizice și juridice de drept privat constituite la băncile comerciale participante la schema de garantare totalizau 92.886,6 mil. lei, marcând o creștere cu 5,13% față de finele anului 2021. Din totalul acestora, ponderea mai mare în mărime de 63,90% sau 59.357,5 mil. lei o dețineau persoane fizice și respectiv, persoanelor juridice de drept privat le revenea cota de 36,10 la sută sau 33.529,0 mil. lei.

În anul de referință depozitele eligibile au avut un ritm de creștere mai redus față de perioadele anterioare, valoarea totală ale acestora la sfârșitul perioadei fiind de 90.266,8 mil. lei, cu 5,06% peste nivelul de la sfârșitul anului 2021.

Totodată, depozitele garantate/acoperite la 31 decembrie 2022 se ridicau la 18.679,9 mil. lei, cu 950,1 mil. lei mai mult față de situația din 31 decembrie 2021, înregistrând o sporire de 5,36% pe parcursul anului de raportare.

Pe parcursul anului 2022 numărul total al deponenților în sistemul bancar s-a micșorat cu 584.313 persoane, înregistrând la 31 decembrie 4.213.784 persoane. Totodată, numărul titularilor de depozite eligibile (deponenții depozitele cărora sunt garantate) a scăzut cu 584.192 persoane, determinând astfel micșorarea cu 121 de persoane a categoriei deponenților care nu beneficiază de garantare din partea FGDSB. Această scădere considerabilă a deponenților în sistemul bancar a fost determinată în mare parte de radierea de către o bancă sistemică a depozitelor cu solduri nule sau mici precum și eliminarea conturilor inactive din evidența băncii.

În raport cu plafonul de garantare, la sfârșitul anului 2022 depozitele garantate cu valori de până la 50 mii lei alcătuiau 7.914,1 mil. lei, deținând o pondere de 42,37 la sută în totalul depozitelor garantate/acoperite. Valoarea depozitelor integral garantate a crescut față de perioada precedentă cu 672,1 mil. lei sau 9,28%.

În același timp, depozitele garantate cu valori peste plafonul de garantare au însumat 10.765,8 mil. lei sau 57,63 la sută din totalul depozitelor acoperite/garantate cu 278,0 mil. lei sau 2,65% peste nivelul perioadei similare a anului precedent.

Totodată, este de menționat că la sfârșitul anului de referință 95,6% din totalul deponenților garantați (depozitele cărora se garantează) dețineau depozite cu valori

în cadrul plafonului de garantare, beneficiind astfel de acoperirea integrală.

Resursele financiare administrate de FGDSB

Pe parcursul anului 2022 FGDSB a continuat să acumuleze resurse financiare în cele două fonduri administrate – fondul de garantare a depozitelor și fondul de rezoluție bancară, contribuind la consolidarea capacității atât pentru protecția deponenților din sistemul bancar, cât și pentru finanțarea măsurilor de rezoluție bancară. *Prin urmare, mijloacele încasate în ambele fonduri din contul contribuțiilor bancare și veniturilor investiționale în anul de raportare, au totalizat 299,6 mil. lei, cu 62,4 mil. lei sau 26,31% peste nivelul anului precedent. Această sporire semnificativă se datorează în special creșterii veniturilor încasate din activitatea investițională.*

Resursele totale acumulate în cele două fonduri la finele anului 2022 însumau 1.292,3 mil. lei, majorându-se cu cca. 30,18% pe parcursul anului gestionar.

În raport cu depozitele garantate înregistrate în sistemul bancar la sfârșitul anului de raportare, nivelul mijloacelor fondului de garantare a depozitelor s-a stabilit la valoarea de 5,04%. Totodată, gradul de expunere al nivelului-țintă pentru resursele fondului de rezoluție bancară a înregistrat 62,60%.

Mijloacele destinate garantării depozitelor

Principala sursă de finanțare a fondului de garantare a depozitelor o constituie contribuțiile trimestriale ale băncilor participante la formarea resurselor acestuia. Reieșind din categoria de risc atribuită fiecărei bănci pentru anul 2022, rata medie trimestrială de contribuire a sistemului bancar către Fondul de garantare a constituit cca. 0,0964%.

Așadar, contribuțiile plătite de bănci în anul 2022 către fondul de garantare a depozitelor au totalizat 66.329,0 mii lei, cu 197,9 mii lei sau cu cca. 0,30% mai puțin decât în anul precedent.

Resursele cumulative încasate din contribuțiile inițiale și cele trimestriale ale băncilor la situația din 31 decembrie 2022 au constituit 595.051,3 mii lei.

În conformitate cu art. 9 din Lege, mijloacele destinate garantării depozitelor în sistemul bancar au fost completate pe parcursul anului de raportare cu veniturile obținute din activitatea investițională, în suma totală de 69.319,4 mii lei.

Prin urmare, resursele financiare disponibile ale fondului de garantare a depozitelor în valoare de 941.523,4 mii lei reprezentau 5,04% din suma depozitelor garantate înregistrate în sistemul bancar la sfârșitul anului 2022.

În acest sens, resursele acumulate ar asigura acoperirea simultană a depozitelor garantate ale 4 celor mai mici bănci comerciale sau acoperirea în mod particular a depozitelor garantate oricărei din 7 cele mai mici bănci.

Mijloacele fondului de rezoluție bancară

Pentru anul 2022 contribuțiile anuale în fondul de rezoluție bancară au fost divizate uniform în patru tranșe. *Prin urmare, pe parcursul anului de raportare în*

fondul de rezoluție bancară au fost încasate contribuții anuale ale băncilor în suma totală de 146.342,9 mii lei cu 15.047,7 mii lei sau 11,46% mai mult decât în anul precedent.

Resursele cumulative încasate din contribuțiile băncilor, la situația din 31 decembrie 2022 au constituit 330.441,4 mii lei.

Totodată, pe măsura încasării contribuțiilor anuale de la bănci, Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, în calitate de administrator al fondului de rezoluție bancară a asigurat procesul investițional din contul resurselor disponibile, înregistrând la sfârșitul anului de referință venituri investiționale în valoare de 17.630,2 mii lei.

Astfel, resursele totale acumulate în fondul de rezoluție bancară au totalizat la finele anului de referință 350.784,3 mii lei. În raport cu volumul depozitelor garantate, acestea se situau la nivelul de 1,88%, cu 0,8 puncte procentuale mai mult decât în perioada similară a anului precedent.

Mijloacele destinate acoperirii cheltuielilor curente

Bugetul FGDSB pentru anul 2022 a fost aprobat de către Consiliul de administrație la venituri și cheltuieli în sumă totală de 3.509,7 mii lei, care a servit drept bază pentru acoperirea cheltuielilor curente ale activității Fondului pe parcursul anului gestionar.

Conform bugetului aprobat pentru anul 2023 a fost stabilit vărsământul obligatoriu anual în mărime de 4.472,2 mii lei sub formă de rată procentuală în proporție de 0,0263% din suma depozitelor garantate înregistrate în sistemul bancar la situația din 30.09.2022. Aceste mijloace au fost achitate de către bănci până la finele anului 2022.

Activitatea investițională din contul resurselor FGDSB

Procesul investițional desfășurat pe parcursul anului 2022 s-a caracterizat prin nivelul înalt al veniturilor încasate, care la finele anului au însumat 69.319,4 mii lei, înregistrând o sporire considerabilă față de anul precedent cu cca. 88,26 la sută. Această sporire semnificativă este determinată de creșterea ratelor dobânzilor pe piața VMS, pe tot parcursul anului 2022 și totodată, concentrarea în portofoliul investițional al FGDSB a instrumentelor financiare cu termen mai scurt de circulație. Rata medie a investițiilor scadente în anul 2022 a constituit 9,17%, cu 3,86 la sută mai mult comparativ cu anul precedent. Veniturile obținute au fost îndreptate spre completarea mijloacelor destinate garantării depozitelor în sistemul bancar.

Onorarea depozitelor garantate

De la începutul activității sale și până în prezent Fondul de garantare a efectuat plata depozitelor garantate în sumă totală de 50.248,5 mii lei.

Pe data de 24.10.2011 Fondul a onorat depozitele garantate ale B.C.

„Investprivatbank” S.A. în proces de lichidare în suma totală de 48.091,7 mii lei, transferată în favoarea Societății pe Acțiuni „Banca de Economii”.

În anul 2012 Fondul a început plata depozitelor garantate constituite la B.C. „Universalbank” S.A. prin intermediul băncii-mandatar B.C. „Victoriabank” S.A.. Către începutul anului 2016 au fost achitate cca. 85,73% din totalul depozitelor garantate ale B.C. „Universalbank” S.A., fapt ce a determinat achitarea ulterioară ale acestora direct prin contabilitatea Fondului. Pe parcursul anului de raportare nici un deponent al B.C. „Universalbank” S.A. nu a solicitat compensație.

La sfârșitul anului 2015 Fondul a început plata depozitelor garantate constituite la Banca de Economii S.A., B.C. „BANCA SOCIALĂ” S.A. și B.C. „UNIBANK” S.A. în proces de lichidare prin intermediul băncii mandatar B.C. „Victoriabank” S.A.. Actualmente, onorarea depozitelor garantate deponenților acestor bănci în proces de lichidare este asigurată de contabilitatea Fondului. Pe parcursul anului 2022 nici un deponent nu s-a adresat la Fond pentru a-și ridica suma depozitului garantat.

Executarea bugetului (cheltuieli)

Bugetul aprobat pentru anul 2022 la venituri și la cheltuieli în sumă totală de 3.509,7 mii lei a asigurat activitatea operațională a FGDSB pe parcursul anului de raportare.

Cheltuielile anuale s-au realizat la 88,84 la sută din volumul aprobat, alcătuind la sfârșitul anului valoarea totală a cheltuielilor realizate de 3.118,0 mii lei.

Economiile rezultate din exercițiul financiar în suma de 391,7 mii lei, urmează a fi utilizate la acoperirea cheltuielilor de funcționare în anii următori de gestiune.

Verificarea și confirmarea situațiilor financiare ale Fondului pentru anul 2022 a fost efectuată de către firma de audit „Molداuditing” S.R.L. care prin opinia sa, a apreciat consecvent situațiile financiare auditate.

Ca rezultat a examinării și audierii Raportului vizat, Comisia economie, buget și finanțe, recomandă autorității următoarele:

1. Respectarea drepturilor deponenților și garantarea continuității procesului de plată a depozitelor garantate în cele 3 bănci aflate în proces de lichidare („Banca de Economii” S.A., B.C. „Banca Socială” S.A., B.C. „Unibank” S.A.) și în banca lichidată (B.C. „Universalbank” S.A.);

2. Desfășurarea continuă a procesului de informare a deponenților și a publicului privind funcționarea sistemului de garantare a depozitelor, precum și a Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar contribuind la fortificarea nivelului de educație financiară a populației prin programe de informare și comunicare;

3. Întru realizarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, asigurarea continuității procesului cu privire la cadrul juridic pentru sistemul de garantare a depozitelor în conformitate cu cele mai bune practici internaționale;

4. Elaborarea cadrului secundar de reglementare pentru schema de garantare a depozitelor aferent Legii nr.160/2023 în vederea asigurării activității Fondului din punct de vedere al consolidării capacității de plată, eficientizării politicii de finanțare și investiții, implementării metodologiilor de evaluare a riscurilor, atât a sistemului bancar, cât și a activității operaționale a Fondului;

5. Dezvoltarea continuă a sistemului de garantare a depozitelor din Republica Moldova și îmbunătățirea cadrului juridic național primar în domeniul garantării depozitelor în bănci, protejarea deponenților, precum și garantarea stabilității sistemului bancar național per ansamblu;

6. Consolidarea capacității financiare prin asigurarea disponibilităților de resurse financiare necesare pentru a face față cerințelor de plată, în acest sens este important ca Fondul să analizeze periodic riscurile și să ia în considerare modalitățile de creștere a capacității financiare;

7. Dezvoltarea de parteneriate și colaborarea cu autoritățile de reglementare financiară și băncile comerciale în vederea facilitării schimbului de informații și în vederea asigurării funcționării eficiente și coordonate a sistemului de garantare a depozitelor.

În contextul celor menționate, Comisia economie, buget și finanțe, a luat act de Raportul de activitate al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar pentru anul 2022 și propune audierea acestuia în ședință plenară a Parlamentului.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei